СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК / UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI. Число 36. Джерзи Сіти, Н. Дж., понеділок, 12. лютого, 1923. VOL. XXXI. No. 36. Jersey City, N. J., Monday, February 12, 1923. THREE CENTS

НИНІ

КІНЧИТЬСЯ ЗБІРКА НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ!

Українські громади: Візьміться сейчас до діла, щоб виконати сей народній обовязок, який на Вас полягає!

Поспішіться, аби до 12-ого лютого с. р. довершити 30,000-ний Фонд!

153 РОБІТНИКИ ЗГИНУЛИ В КОПАЛНЯНИХ ВИБУХАХ

В ДОСЕН ЗІ 122 РОБІТНИКІВ ВРАТОВАНО ВСЕГО 3.

ДОСЕН, Ню Мексико, 9. лютого. — Хоча ратункові відділи федерального уряду копалень, довколичних міст та копалняних зарядів працювали без упину через цілий день коло копалні Досен Майн ч. 1., в котрій вчора случився страшний підземний вибух, що похоронив в копалні 122 робітників, мимо сього не вдалося добути зпід землі більше як 3 робітників. Припускають, що всі другі погибли від вибуху.

Вратувалися живцем з вибуху: Карло Кандале, Філіп Мартінес та форман Йнглиш. Вони росповідають про тяжкі переживання. Вибух, котрий случився близько них, заглушив їх був на кілька хвилин. Коли вони прийшли до памяти, стали бігти до головного виходу. По дорозі намацали вони на стіну, через котру просочувала вода. Тут вони намочили свої сорочки та „светри". Троха далі до них став доходити дим, наповнений отруйним газом вибуху; всі вони кинулися до землі та приссавшись до неї, віддихали чистим воздухом, що був здушений газом до долівки. Коли газ перейшов, на них вдарила „курявка", душливий вуглевий порох. Щоби не загинути серед нього, робітники обкрутили собі голови мокрими сорочками і дихаючи через них, вратувалися від сеї смерти. В такім стані вони цілими годинами ждали, поки воздух прочистився. Наконець повіяло свіжійшим воздухом. Всеж таки вони боялися виходити з головного коритаря. Доперва на другий день рано (вибух случився коло нів до третої сполудня) вони встали та пішли до головного виходу. По дорозі стрінулися з ратунковим відділом, котрий і забрав їх на верх землі.

Ратункові відділи найшли вже коло трийцять трупів погибших робітників. Майже всі робітники були італійські та мексиканські імігранти.

33 РОБІТНИКІВ ПОГИБЛО ЧЕРЕЗ ВИБУХ В БРИТІЙСЬКІЙ КОЛУМБІЇ.

КАМБЕРЛЕНД, Британська Колумбія, Канада, 9. лютого. — Наслідком вибуху вуглевого пороху в копальні вугля ч. 4. Канадійського Вуглевого Підприємства, що случився в ночи, коли в майні працювало 300 робітників, погибло 33 робітників.

Ратункова акція поступає дуже поволи, бо при заваленім вибухом вході може працювати попри себе лишень чотирох людий. Кождий з них працює до повного вичерпання, коли заступає новий робітник. Перше тіло, яке найшов ратунковий відділ, було тіло 15-літнього хлопчини Мичела.

Вибух почався в старій части копальні, не добре забеспеченій. Від сього вибуху могло погибнути 15 робітників. Всі другі погибли від куряви, що пішла по копальні після вибуху.

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛИЛА ЗАКОН ПРО СПЛАТУ АНГЛІЙСЬКОГО ДОВГУ

ВАШІНГТОН, 9. лютого. — Палата послів ухвалила 291 голосами проти 44 внесок про спосіб сплати англійського военного довгу.

Коли провідник демократів Гарет виступив з промовою, закликаючою до більше толерантного розуміння справ, він дістав гучну овацію від конгресменів обох партій.

ІМІГРАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ПАЛАТИ ПОСЛІВ ЗА ДАЛЬШИМ ОБМЕЖЕННЄМ ІМІГРАЦІЇ

ВАШІНГТОН, 9. лютого. — Іміграційний комітет палати послів предложив нині свою прихильну опінію про внесений конгресменом Джансоном проект закона, обмежуючого ще далі іміграцію до Злучених Держав.

Новий проект обмежує зовсім іміграцію Японів, Китайців та Гіндусів та зводить іміграцію білих Европейців до 2 процентів числа імігрантів що з кождого краю вже були тут в 1890. році, дозваляючи понад се число лишень по 400 імігрантів річно з кождого з 40 країв Европи та на привіз родин живучим вже тут імігрантам. Власне на сій послідній постанові опираються прихильники сього проекта, заявляючи, що живучі тут імігранти скористають зі сеї постанови так, що до Злучених Держав таки приде імігрантів не менче, як приїздило на основі обовязуючого тепер закона.

Зате новий закон не обмежувавби зовсім іміграції з Канади, Нової Фунляндії та країв південної та середної Америки і Мексика; кождий мешканець сього краю, що жив там через 5 літ, мавби повне право приїхати до Злучених Держав.

РУХ В ПРОМИСЛАХ

ВАШІНГТОНІ, 8. лютого. — Як подає Федеральне бюро занять, стан роботи в місяци січній с. р. був богато кращий, як в місяци грудни.

За богато робітників виказують промисли, заняті виробом поживи, отже передовсім фармерство, яке зрештою тепер переходить через щорічний період безробіття. Зате деякі другі промисли, передовсім фабричні, мають відчувати недостачу робітничих рук.

ЗА ВЕЛИКІ КОШТИ ДЛЯ НОВОГО КАНАЛУ НА ПАНАМІ

ВАШІНГТОН, 9. лютого. — Уряд президента Гардинґа закинув покищо проект будови нового панамського каналу, бо військові будівничі знатоки предложили президентови обчислення, що кошта такого каналу виносилиби не менче одного біліона долярів.

Головною основою такої високої оцінки коштів є подорожінне всіх будівляних матеріялів, потрібних до виставлення каналу.

БУДЕННЕ ЖИТТЯ В МОСКВІ

Кореспондент „Франкф. Зайтунг". дуже прихильний большевикам, дає такий малюнок буденного життя в епоху „великої російської революції":

В колишньому брудному шиночкові останнього гатунку, „Савой" на Смоленському ринкові з дозволу світського уряду одчинено дім гри; до яскраво освітленого підїзду безперерви підїздить санки і автомобілі. Доступ до клюбу цілком вільний, не треба жадної рекомендації, вхід безплатний, треба тільки записати в книжку, своє імя, адресу й зайняття. Льокаї в червоних страшенно брудних фраках. За довгими столами грають врулетку і тренте ет кюранте; найнизча ставка 10 міл., найвисча 300 міл. Публика в цьому домі дуже цікава. Її важко визначити. Чи це є пролєтарі, совітські спекулянти, чекісти, останні буржуї, вуличні торговці, нечесні совітські служачі? Стрічаються також й жінки, але більше мужчин. Ця публика, яка на половину сама залякана а на половину викликає страх у других, голосно кричить і сміється, курить безконечну кількість папірос і викидає міліярди на брудне сукно, якими вкриті столи. Звідки беруть ці люде так багато грошей? Є окрема кімната, в якій провадиться гра лище на золоту готівку. Цього не було навіть до війни.

ВІД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКР. НАР. СОЮЗА.

Сим повідомляється всіх Головних Урядників, У. Н. Союза, що

РІЧНЕ ЗАСІДАННЄ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА

розпічнеться

ДНЯ 14. ЛЮТОГО 1923 Р.

о годині 9-ій рано

у власнім домі У. Н. Союза під ч. 83 Грент Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

На це засіданне обовязані явитися всі головні урядники У. Н. Союза, точно в означенім часі і місци.

ПОРЯДОК ЗАСІДАННЯ:

Отворенне засідання головним предсідателем.

Звіт головного предсідателя.

Звіт головного містопредсідателя.

Звіт головної містопредсідательки.

Звіт головного рекордового секретаря.

Звіт головного фінансового секретаря.

Звіт головного касієра.

Звіт менаджера органу У. Н. Союза „Свободи".

Звіт контрольної Комісії.

Звіт редакційного Комітету.

Дискусія над всіми повисшими звітами головних урядників У. Н. Союза.

Внесення і ухвали.

С. Ядловський,
гол. предсідатель У. Н. С.

І. Каштанюк,
гол. рек. секретар У. Н. С.

КОНФЛІКТИ НА Х. ЗЇЗДІ БОЛЬШЕВИКІВ

„Сегодня" повідомляє, що на зїзді совітів мали місце два інциденти, після яких по постанові президіюма була знищена частина стенограми. Перша сутичка відбулась між Ларіним і заступником комісара фінансів Сокольниковим: Ларін назвав останнього дітваком, який остаточно зруйнував цілу промисловість совітської Росії, відмовляючи її в фінансовій піддержці.

Другий скандал був викликаний нахвалюваннями Каменева про те, що теперішне становище совітської Росії є о стільки блискуче, що знову можна вернутися до військового комунізму, „при чому не випаде жадного шкелка". На це Смільга відповів Каменеву, що така думка є глупою й легкодушною, бо „випадуть нетільки шкелки з окулярів Каменева, але буде розбита й його голова".

АЙРИСЬКІ РЕПУБЛИКАНЦІ ВІДКИДАЮТЬ ПРОЄКТИ ЗГОДИ

ДАБЛИН, Ірляндія, 9. лютого. — Лайем Лінч, голова непримиримих айриських републиканців, котрого піймали війска тимчасового айриського уряду, заявляє, що він не приймає пропозицій на згоду, предложених айриським урядом. Заявляє він однак, що якусь иншу пропозицію він може й візьме під розвагу.

Тимчасом його прихильники ведуть далі кампанію нищення проти Айришів, прихильних тимчасовому айриському урядови.

МОСКОВСЬКІ ПРОВІДНИКИ НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ЇМ ТЕПЕР РОБИТИ

МОСКВА, 9. лютого. — З публичних заяв комуністичних провідників в Москві, газетних та устних, видно, що вони не знають, яку політику повинна Москва тепер повести. Видно се було з публичної промови, яку вчора виголосив на одних комуністичних зборах Бухарін, одинз пятьох головачів московського інтернаціоналу. Хоча заграничні кореспонденти та решта публики ждала від нього рішучої практичної розвязки питання межинародної політики, бесідник в своїй довжезній промові відповіди не найшов.

СТАНОВИЩЕ В ДОНЕЦЬКОМУ ВОДОЗБОРІ

В „Єконом. Жизни" уміщена телеграма заступника голови угільн. управління — Максимова, в якій змальовуються ті трудноці, що виникли в наслідок неправильного й недостаточного постачання грошей для підприємств. Брак грошей викликав хвилювання серед робітників, зменшується число виходів на роботу, маси робітників вимагають розрахунку. В наслідок браку грошей всі грошеві суми доводиться витрачати виключно на виплату за робітної платні й нема можливости переводити закупки необхідних матеріялів. Нема динаміту, нема заліза, не вистарчає лісу. Здобич налива з середини грудня без перерви падає. За грудень всі підприємства мали одержати 10 і пів міліярдів рублів, одержано лише 2700 міл. рублів. Перерва в роботі Донецького водозбору загрожує катастрофою цілого господарства країни.

СТРАЙКИ ПРИЧИНОЮ ПОВНОЇ НЕВДАЧІ ФРАНЦІЇ В РУРЩИНІ

ДІСЕЛЬДОРФ, 9. лютого. — І знов минув день повної невдачі для французької окупаційної політики в Рурщині, як се наглядно видно з факту, що за цілий день не добуто в цілім окрузі ні одної тони вугля, ні не вислано ні одного вагона вугля до Франції.

Рівночасно серед населення невдоволенне зростає. Всюди видно недостачу средств поживи. Французи самі признають, що пропаганда опору проти заряджень Франції з'дня на день зростає. Німецька організація оборони Рурщини поступила так далеко вперед, що „комітет для оборони Рурщини" заявив, що він буде платити кождому німецькому робітникови, котрий покинув роботу, а має жінку й двоє дітий, по 15,750 марок денно, а нежонатому страйкарови по 10,500 марок. Ся заява сильно скріпила опір німецьких робітників, і французькі урядники придумують тепер нові способи, якими зломити німецьку завзятість.

ПУАНКАРЕ ПРИМУШЕНИЙ ДАВАТИ ВІДПОВІДИ НА ПИТАННЯ В СПРАВІ СВОЄЇ ПОЛІТИКИ

ПАРИЖ, 9. лютого. — Французький премієр Пуанкаре заявив, що він буде давати в французькім парляменті відповіди на питання щодо його політики супроти Німеччини.

Його заява викликала велику сензацію, з огляду на його дотеперішне постійне відмовлюванне домагання дискутувати публично політику Франції супроти Німеччини.

Заява Пуанкаре викликала ожидання дуже цікавої дебати над межинародною політикою.

ТУРКИ ПОДАЛИСЯ ПЕРЕД АЛІЯНТАМИ

ПАРИЖ, 9. лютого. — Головна команда турецьких національних війск заявила аліянтам, що вона не має вже нічого проти перебування аліянтських кораблів в порті Смирні так довго, поки межи Турками та аліянтами ведуться переговори в справі права побуту сих кораблів на турецьких водах.

З огляду на сю заяву Туреччини нові кораблі Англії та Франції, що наспіли недавно з ріжних сторін світа на підмогу тим, що вже давнійше були в Смирні, задержалися поза водами Смирни.

ІТАЛІЯ ПІДДЕРЖУЄ ФРАНЦІЮ ТА АНГЛІЮ В ПОЛІТИЦІ СУПРОТИ ТУРКІВ

ПАРИЖ, 9. лютого. — Італійський уряд заявив урядови Англії та Франції, що в справі Туреччини він їх піддержує та вважає далі своїми союзниками.

НІМЕЧЧИНА ПРОСИТЬ ЯПАН О ДОПОМОГУ

ТОКІО, Япан, 9. лютого. — Японські газети доносять, що німецький канцлер (премієр міністрів) Куно віднісся до японського уряду з просьбою позичити Німеччині 50 міліонів золотих марок (12 і пів міліона долярів).

Стоячі близько японського уряду газети говорять про позичку прихильно. Вони підносять безуспішність французької політики та факт, що Німеччина мимо всіх трудностий таки веде дуже оживлену вивозову торговлю.

АРХИМАНДРИТ УБИВ АРХИЄПИСКОПА

ВАРШАВА, 9. лютого. — Митрополита Юрія, голову православної церкви в краях, окупованих Польщею, забив нині в ночи архимандрит Смарагд Латишенко. Архимандрита арештувала польська поліція.

Митрополит Юрій від довшого часу викликував до себе ярку ненависть серед православного духовенства та вірних своєю польською політикою. Послідного червня митрополит підписав з польським урядом угоду, на основі котрої польський уряд признавав російську церкву в границях Польщі. Се викликало невдоволенне серед трох епископів, підлеглих митрополитови, але митрополит при допомозі польського уряду зложив епископів з уряду та загнав їх до монастиря. До партії епископів належить Латишенко.

Латишенко приїхав до Варшави вчора та сейчас постарався о авдієнцію у митрополита на 6-ту годину вечером. Авдієнція ще не тревала години, коли митрополичі слуги почули три вистріли, а вбігаючи до комнати принимань, побачили митрополита трупом.

(Докладнійших вістий про мотиви замаху все таки нема. Московські батюшки в Америці, що пробували давати близчі пояснення американським газетам, виказали лишень, що вони про справу поняття не мають.)

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЛЮБОВНА ЗАЯВА З БЕЗСИЛЬНОСТИ.

Згадана нами оногді стаття польського дневника „Нови Свят", котра пропонувала Українцям федерацію проти Москви, має в собі одну, справді гідну уваги основу. Підкладом її єпочутте польської безсильности. Ввесь польський плян федерації з Литвою, Білою Русею та Україною бувби для Поляків зовсім непотрібний, якби Польща могла сама дати собі раду з Московщиною. Тоді вона не потребувалаб співати Україні ні Литві ні Білій Руси співанок про свою любов, про спільну небезпеку, про потребу злуки проти спільного ворога. Тоді Польща диктувалаби своїм сусідам.

Та так воно не є. Навіть найбільше закукурічені польські націоналісти, навіть найбільше шовіністично настроені польські соціялісти не можуть не бачити, що станеться з Польщею, як прийде до ще одної польської війни. На польських героях терпне шкіра на думку про нову війну межи Москвою та Варшавою. На польських „рицержиках" січеться гусяча шкіра, як вони погадають собі, що Литва, і Біла Русь, і Україна в тій, вже й так нерівній боротьбі готові стати по стороні вже й так сильнійшої Москви, проти вже й так слабшої Польщі. Перед ненаситними польськими імперіялістами, що в час революційних переворотів в Росії дивилися лишень за тим, деби загарбати до себе чужий край, тепер встає марево страшних наслідків своєї жадливости. Перед ними встає образ історичної Польщі, яка теж нагарбала була чужих країв, а потім луснула через свої рабунки, як загибає пажерлива щука, що ковтне другу щуку. Ось звідки береться в декотрих Поляків думка залицятися до українського, литовського та білоруського народа, ось звідки йдуть польські федераційні проекти.

Українці, Білорусини та Литовці навіть не потребують фатигуватися давати відповідь на такі любовні залицяння. З їх боку вистарчить зазначити, що Польща мусить впасти, і що вона сама се знає.

ЮВИЛЕЙ ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Наукове Товариство ім. Шевченка обходити-ме пятьдесятилітний ювілей свого еcтвовання. Щедрою підмогою народолюбців з Придніпрянщини заснувалося воно в 1873 р. спершу з назвою „Товариство ім. Шевченка" для звеличання віковічної памяти безсмертного кобзаря України. З перших основників сего Товариства остав між живими ще старенький президент Юліян Романчук. Метою Товариства було спершу пособляти розвиткови літератури української, видаванием часописей і всяких літературних творів. В р. 1893 розширило Товариство свою діяльність для плекання науки в українській мові і приняло устрій на лад академій наук і з того часу стало „Науковим Товариством ім. Шевченка", отже з ювілеєм 50-літнього еcтвовання воно обходити-ме 30-літте наукової діяльности. За той час 30-ліття видало Н. Товариство ім. Шенченка значне число „Записок", „Збірників" 3-х секцій й інших наукових творів та здобуло собі признанне не тільки серед українського громадянства, але й в широкім науковім світі і тепер заступає нам Академію Наук. Святкованне його ювілею буде не тільки святом наукових кругів українських, але справдішним всенародним святом української науки і культури.

В ЗАВЗЯТТЮ НАША ПОБІДА.

Громадянин ПЕТРО ДРЯПЯК з Гартфорд, Конн., пересилаючи до Галицької Місії у Вашінгтоні 200 дол. від своєї громади на Фонд Негайної Допомоги пише:

Самі добре знаете, бо були у нас і бачили, як тяжко було через лейбових агентів повести якунебудь народну роботу в громаді. Йшло як то кажуть як з каменя. Але ми не тратили віри, від свого не відступали, а завзято працювали дальше.

Не можна було на вічу зібрати більшої суми на визвольну боротьбу, то ми пішли по хатах. Отець парох заповідав за Фонд раз враз в церкві і то рівнож богато помогло. Ходило нас по хатах чотирох: Іван Савіцький, Павло Ґроґоза, Захарий Процик і я. Коли взяти під увагу то розбиття, яке довгий час було в нашій громаді, то на наші відносини зібрано значну суму. І честь тим громадянам, що не дають себе баламутити лейбовим наймитам, а стоять твердо при нашім Правительстві та синьо-жовтім прапорі.

Петро Драпяк, касієр Комітету Ф. Н. Д.

ТОВАРИСТВА ОДНОЇ ГРОМАДИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

В громаді Вілксбері, Па., яка переслала на закінчення збірки на Фонд квоту 453.75 дол., зложили слідуючі товариства ось такі жертви:

1.	Братство св. І. Хрестителя, від. У. Н. Союза	100.00
2.	Братство св. Василія Великого, 79 від. Провидіння	25.00
3.	Парохія св. Петра і Павла	25.00
4.	Братство св. Петра і Павла, від. 190 У. Р. Союза	5.00
5.	Братство св. Петра і Павла, від. 41 Провидіння	10.00

ЧИ ТО НЕ ПРИМІР, ГІДНИЙ ДО НАСЛІДУВАННЯ ДРУГИМИ ГРОМАДАМИ?

З ПАНАХИДИ НА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ.

(Дальший спис).

10.	Укр. Гр.-Кат. Церков Сошествія св. Духа в Честер, Па.	21.00
11.	Укр. Гр.-Кат. Церков Сошествія св. Духа, в Брукліні	31.00
12.	Укр. Гр.-Кат. Церков в Болтимор, Мд.	15.00
13.	Укр. Гр.-Кат. Церков в Вотервліт, Н. Й.	16.57
14.	Укр. Гр.-Кат. Церков в Гудсон, Н. Й.	7.48
15.	Укр. Гр.-Кат. Церков в Елмайра, Н. Й.	13.92

(Дальші жертви будуть оголошені пізнійше).

ПОСЛІДНА НЕДІЛЯ.

(Надіслана стаття).

Мабуть в богатьох ще громадах не відправлено панахиди по полеглих героях та не переведено при тій нагоді збірки на Фонд. Неділя 11. с. м., це послідний день, коли можна буде виконати цей громадянсько-церковний обовязок. Віримо, що від сповнення цего обовязку не ухилиться ні одна українська церква. А чи буде так, побачимо незабаром.

Неділя з 11. с. м. буде рівночасно послідною нагодою до скликування віч і нарад в справі Фонду Негайної Допомоги. Богато громад буде мати ще нагоду зібрати в ту послідну неділю послідні жертви на той Фонд та поставити свою громаду на належнім місци. В інтересі загального добра належить не залишити цеї нагоди, а використати її для допомоги нашому Правительству та визвольній боротьбі. Обовязок цей спочиває передовсім на наших передових одиницях по місцях. Через занедбані поодинокі місцевости терпить загально-народна справа. Матеріяльний тягар оборони Рідного Краю, який припав на американське громадянство, не бувби для нас ніяким тягарем, колиб всі громади сповняли свої обовязки. Всі, які ухиляються під теперішну пору від жертв на визвольну боротьбу, це свого рода дезертири. І так, як не може виграти війни та армія, де нема карности і де війско масово дезертирує, так не зможемо і ми виграти боротьби з Ляхами, коли від матеріяльних жертв на ту боротьбу буде відтягатися американське громадянство в той спосіб, що не буде можна на него в кождій хвилі числити. А числити буде можна на нас тільки тоді, коли доведемо до цего, що кожда громада буде признавати народний авторитет, а з тим і свято повинуватися його покликам і зарядженням. Інакше не вийдемо ніколи з рабства ні не виборемо своєї держави та не скинемо ляцького ярма..

Притім хочемо звернути увагу ще й на таке:

Тут в Америці маємо досить таких „революційних" елементів, які коли не зістануть вибрані до комітету чи до головної управи якоїсь хочби найліпшої організації, то сейчас зачинають робити кирийну роботу в громаді. Недавно вони ще закликали громаду до спільної праці, агітували от хочби за Позичкою, засипували наш часопись дописями, а як тільки їх не вибрано от прим. до уряду „Обєднання", зачинають кирити в громаді та шлють вже дописи до того органу, проти якого самі недавно ворожо виступали. Така безхарактерність амбітних одиниць, не тільки шкодить народній справі, але вона деморалізує нарід. По тій причині на такі одиниці треба звертати особливу увагу. Нема їх тепер богато між нами, але всеж таки вони є. Через них терпить рівнож і збірка на Фонд Негайної Допомоги. Тому то в ту послідну неділю Фонду добреби було застановитися тим громадам, особливо тисячним, чи нема там серед них таких „революційних крикунів", які спинили між ними і збірку на Фонд. Усунувши та напятнувавши таких крикунів приведуть вони свою громаду до рівноваги, а заразом допоможуть нам доставити одноцільний фронт в Америці. Ті громади, які відмовляться від сего, будуть підпирати свідомо чи несвідомо хрунівство і дезерцию.

Треба це рівнож зробити з огляду на добро нашої організації, бо ті революційні крикуни намагаються рівнож втягати і наші відділи до своєї темної роботи.

Послідна неділя збірки на Фонд нехай буде неділею підйому духа та виразом нашої національної карности і солідарности. Нехай не буде у нас в ту неділю ні одної громади, яка даваладби притулок тим, що ведуть її до дезерції. А дезертиром являється сегодня кождий, хто сам не дає, та других відмовляє від жертв на допомогу нашій визвольній боротьбі.

Коли чоловік здоров і в силі віку, то обовязаний до військової служби для оборони свого рідного краю. Коли викручується від того обовязку, або як жовнір покидає армію — то він дезертир. **Коли Українець чи Українка, які живуть в Америці є здорові та працюють, то обовязком їх совісти дати допомогу на боротьбу о визволення рідного краю. Хто того не хоче розуміти — той дезертир.**

Послідна неділя збірки на Фонд дає ще змогу кождому Українцеви в Америці вписатися на лісту народних борців. Нехай-же не мине вона безслідно.

З ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ.

Видавництво „Тиса"

Тяжке положення народницької преси примусило народніх робітників призадуматися над забезпеченнєм дальшого істнування незалежної народницької преси.

Для піддержання органу „руської хліборобської партії" „Руська Нива" повстала за ініціятивою українських еміґрантів видавництво „Тиса". Видавництво—це кооперативна спілка на статутах видавництва „Діло". Членський пай виносить кор. 100. порука двократня.

Загальні збори „Тиса" відбулися дня 3. січня 1923 року. Вибрано 3 членну дирекцію й 8 членну надзірну раду з поміж місцевих народників та українських еміґрантів. —

Кльофач в Ужгороді.

Сенатор Кльофач, відомий лідер т. зв. чеської соціялістичної партії приїхав до Ужгороду. Всюди ходив і показувався з провідниками кацапів. А коли прийшов до місцевої організації чеських соціялістів, там зачав робити своїм партійним товаришам закиди, що вони ведуть неправильну політику, попирають Українців „які винні всему хаосові на „П. Руси" — тощо. Але його партійники рядом фактів доказали, що він не знає Підкарп. Руси. Запрошений на засідання галицький Українець п. Т. виказав п. сенаторови, що він веде мадярофільську політику а тим самим підриває славянські впливи на П. Руси й працює проти держави. По промові п. Т. партійники Кльофача влаштували п. Т. сердечну овацію. І инші бесідники виказували п. Кльофачеви, що він зовсім погано інформований. На це Кльофач попав у лють і наказав тутешню організацію чеських соціялістів розвязати. —

Народницька преса з великим обуреннєм говорила про те, що побут Кльофача причинився лиш до розогнення національної та реліґійної боротьби.

Перший руський дневник.

Я вже мав честь доносити, що свого часу руські народницькі партії вели з чеським правительством переговори в справі дневника. Переговори перервано задля розпорядження про відлучення 32 громад до Словаччини. Тепер, коли ці громади полишено при Підкарпацькій Руси, переговори пішли дальше і постановлено приступити до видавання дневника.

Дня 14. січня 1923 р. вийшло 1. оказове число „Русина". Редакція „Русина" в програмовій статті заявляє, що буде служити на Підкарпацькій Руси таборови славянському, позитивному, демократичному. Бо „славянський, русько-народний напрям працює серіозно, будує народне життя, будує народню культуру, будує автономію — а противники, наемники чужих інтересів кричать, ламають і все розбивають"... „Русин" щиро і пильно буде працювати для Підкарпацької Руси, буде непартійним органом напряму народного демократично, буде проповідати політику льояльности до републики, політику братної співпраці з Чехами і Словаками для взаїмної кращої будуччини"...„Що до мови нашої ґазети хочемо розвивати нашу народну мову. Але що питання нашої правописи ще нерішене, лишаемо його отвореним. В сій справі даемо свобідну волю кождому співробітникові, поки його погляд спочиває на научній підставі. А що питання „ъ"-а є в нашій правописи найпекучійшим ділом, уладжуемо анкету: „Чи маемо задержати ъ, чи ні?" й кличемо до участи всіх, що тим цікавляться"...

Одвічальним редактором є молодий, початкуючий поет Василь Гренджа-Доньский. Головним редактором є Чех др. Тіхі, що знає добре мову українську. Дальше співробітниками є о. дир. Волошин, учитель Ворон й инші. В мові дуже богато Чехізмів.

Виходитиме „Русин" із 1. лютого 1923. щоденно. Годі предвидіти, на скільки зуміє він оправдати надії, які до його привязуеться, та стати дійсно цікавим почитуваним дневником.

Дебют зачав — як належить кождому руському патріотови — як найкраще, бо відразу зачав думати надтим, чи треба „ъ" чи ні і навіть розписав анкету (правда в середині тексту твердого знаку нема, лиш у заголовку „Русинъ"). Мабуть краще булоб віддати те саме місце питанню, як усунути піянство, не грамотність і инші безпросвітні злидні цього заштурканого кутика української землі.

Кацапы повитали вихід „Русина" з їдкою іронією та бажають йому долі такої самої, яка стрінула кацапський дневник „Карпатская Русь" — що вмерла з анемії по місяці.

Бомбовий замах в Ужгороді.

Дня 14. січня саме на Новий Рік в 6. год. вечером потряс Ужгородом сильний вибух. Лопнула нітроґліцеринова бомба підложена невідомою рукою в брамі ґуберніяльного будинку. Сила вибуху була дуже велика, але жертв не було ніяких. Будинок ґубернії стоїть над самою рікою Ужом, якої русло широке тут на 400 кроків. Вибух був так сильний, що за рікою кинув прохожими на землю. В ґубернії облупало мури вибило шиби.

Слідуючого дня всі партії без огляду на національність зложили своє співчуття віцеґубернаторови. Навіть комуністи не погоджувалися на такий спосіб боротьби, мовляв—держачися засад Маркса.

Від української еміґрації зложила співчуття делеґація комітету допомоги українським збігцям в Ужгороді.

Переведено арештованя між комуністами, зловлено одного мадярського офіцера сильно підозрілого й ин. Слідство ведеться в найбільшій тайні.

Преса згідно стверджує, що провокація ця злучиться всі народні сили для оборони інтересів Підкарпацької Руси й запротестувати так, щоби аж в Будапешті почули, що тим, які хочуть відорвати П. Русь на зад до Мадярщини, не мають тут що шукати.

„Русин" видав окреме видання, в якім з приводу замаху взиває всі державнотворчі елементи на П. Руси злучитися.

Конгрес руської - хліборобської партії.

Екзекутивний комітет „руської хліборобської партії" постановив скликати на день 27. лютого ц. р. партійний конґрес.

Заборона алькоголю.

Цивільна Управа Підкарпацької Руси розпорядила, що від 12. години в полудне в суботу до 7. години рано в понеділок не можна продавати горячих напитків. Льокалі, де такі напитки продаються, мають бути замкнені в тім часі. За недодержання заказ предвиджені гострі кари, а навіть утрата консесії на корчму.

Збори інвалідського товариства „Надія".

Дня 21. січня відбулася в Ужгороді загальні збори товариства военних інвалідів, вдів і сиріт „Надія". Вже далеко перед зборами підняла мадярська преса завзяту кампанію проти „Надії", тому що — мовляв — там засідають самі Українці та ведуть мадярофобську роботу. Се було прилюдією до переговорів про злуку інвалідских товариств, якого вимагала Прага. Мадяре поставили зо свого боку ряд дуже високих домагань. Виділ „Надії" це відкинув. Прийшло до порозуміння аж на цих зборах. Загальні збори, на яких появилося делеґатів 90 від 120 кружків згодилися на скількість членів виділу, як цего бажали Мадяре. І вийшов нечуваний нігде виділ товариства, зложений із: голови, 7 заступників (3 з міст. 4 з сіл), 19 членів виділу — по одному з кождого політичного округа, 8 заступників членів виділу й 8 членів контрольної комісії.

Розуміється через такий великий склад членів виділу, до того розкинених, справи товариства буде вести президія.

Зо звіту зложеного на зборах видно, що товариство має 181 кружків із 14.000 членами. Займалося справою виєднання пенсій інвалідам, виєднаннєм концесій на корчми й трафіки, вишуканнєм служби й занять інвалідам, вдовам і сиротам, виклопотання землі з земельної реформи; — видавала місячник „Наша Оборона", а також книжочку про „Лічничі ростини."

ДОПИСІ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Наші герої гинуть з нужди.

Про геройські вчинки галицької армії вже є чимала література. Наочні свідки доповнюють своїми звітами той світлий образ величних подвигів, якими прославилося наше національне військо. А розсіяні по українській землі могили будуть свідчити віками про завзяття і хоробрість галицько-українських патріотів.

Нині тільки недобитки славної армії скитаються по чужині. Живуть у злиднях, а то і в крайній нужді, але не здаються. Не даються заманити масним словам ворогів! У голоді і холоді, обдерті ждуть, що ще прийде така хвиля, що підуть у керваний танець з грабіжниками. Вичікуючи на „слушний час" не дармують. Учаться наші козаки, щоби набратися як найбільше науки, щоби колись послужити рідній стороні не тільки крісом і багнетом, але і знанням.

Вже тільки літ приходиться їм терпіти! У зимних бараках, неопалених, із стінами, крізь які вітер жене дощ і сніг! Чиж не мусимо склонити наші голови перед їх витревалостию, перед незломним патріотизмом, якого ніяка біда не годна поконати?!

Вірні аж до смерти! Чимало їх вмирає і тепер. Перемерзлі, голодні нуждарі стають легко жертвами сухіт і других хронічних слабостий.

У ту пору, як будемо читати це у наших теплих американських хатах, добре одіті і ситі, спогадаймо собі на страшні бараки, у яких ніколи не топлять, у яких горяча кава за мінуту перемінюється в лід. А неоден із них навіть цілої одежі на собі не має. А усі вони мріють даремні мрії, щоби хоть раз загрітися вповні за цілу зиму, щоби хоч раз наїстися доволі, до ситости.

Пробіг! Українці в Америці і Канаді! Невжеж горе наших братів нас не доторкає. Невжеж ми забудемо за них і позволимо усім вимерти, усім недобиткам нашої слави, нашим браттям-героям?!

Вони відреклися усього особистого щастя для України, для нас! Вони терплять що дня муки, бо за горді, щоби жебрати навіть у нас. Вони, а радше другі за них, написали до нас просьбу о поміч. Написали люди сторонські, що не живуть у таборах ані по бідних студентських кватирах.

По правді, по закону, вони не повинні просити, вони повинні кричати і ганьбити нас за наші камінні серця. Вониж гинуть, у крайній біді, не за свою справу, а за справу цілого народу! А котраж частина Українців є в лучшім положенню, як ми, що живемо в Злуч. Державах або Канаді?!

Колиб у другого народу трапилось таке, що геройська армія опинилабся у такім скрутнім положенню, то еміґранти в Америці і Канаді віддалиби половину свого майна, аби тільки облекшити долю свому народному війску.

Чиж ми, Украіні, не є такий добрий нарід, як і другі? Уважаймо, що кводровий податок не вистане на усі потреби. Крім цього ми мусимо складати і на тих людий, які є найкращою запорукою нашої будучности. Бо ці люди вже здали найлучший іспит із своєї любови до свободи і до України. Це випробовані герої, хоробрі під ворожими кулями, витревалі до загину, яких не зломив ні голод ні крайня нужда. Не зломила їх навіть наша байдужність!

Хай бодай тепер обізветься у нас народна совість! Якби чужим то і так годилобся допомоги. А тож наша кров, наша кість, це цьвіт нашого народу вяне і облітає від морозу наших сердець!

Поможім нашому козацтву, поможім студентам, поможім усім, що на чужині приготовлюються до визволення і відбудови України!

З правдивою гордостю пишу, що я членом укр. громади в Вусакет. Невелика наша кольонія оттут, але колиб оттак усюди. Ми дали від щирого серця на Національну Позичку, дали й тепер на Неґайну Допомогу і все давали і дамо на всяку народну потребу. Ми не скривимося, як хто скаже: дай! Добре, що є відки дати. Лучше дати, як бути у потребі взяти. Чогож називати народні збірки „здирством"? Комуж це даемо? Ляхови чи Москалеви чи Румунови?

Даємо своїм! Чоловік потребує щодня зїсти, а не тільки 2—3 рази в рік. Проте не дивуймося, що все якась збірка іде. Так має бути. Живий нарід живим дає. Збираємо не на памятник померщим, а на живих людий, що потрібують бодай половину того до життя, що ми, американські щасливці. Не погнівайтеся, читачі, за те слово „щасливці". Але по правді, хто з нас хотівби помінятися за ту долю, яку переносять ті бідні наші заточенці по ріжних закутинах Европи?

Час до часу читаємо, що той чи другий відобрав собі життя. От з якого гаразду чоловік накладає на себе руку!

Сестри, Браття! Поможім! Кобим знав, як промовити таке чарівне слово! Але я робітник, не вчений чоловік. Душа чує, що треба промовити, а як, не второпаю. Чую тільки усім єством, що мусимо, мусимо помочи.

Не дамож загинути героям від голодної та зимної смерти. Не даймож! Ще раз кличу і прошу усіх: Поможім найріднішим, бо найбіднішим і найбільше вартним співчуття!

Лука Сомборський.

ФОНД ІНВАЛІДІВ.

(Через „Свободу").

—0—

На хрестинах у п. Йосифа Чагарина у Woonsocket, R. I., коли гості мали розходитися домів, п. Іван Затонський сказав до присутних: Панове! Ми тут гарно забавилися при чарці ба й поспівали. Чи не моглиб ми зложити хоть малу але щиру лепту для наших піонерів, котрі в будові України потратили руки і ноги, а нині тідного пристановиска не мають? На сей поклик зложили для інвалідів слідуючі: Іван Затонський, М. Чагарин, П. Чагарин, Яків Процишин, Ант. Радовський і Вол. Музика по $1.00; Гнат Тепер, Фр. Ціpка і Кат. Модь по 50 цнт. — Разом $7.50

Попередно оголошено $78.25
ДОСИ ЗІБРАНО $85.75.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Л. С., Менчестер, Н. Г. — За пізно лупати камінні серця. Якби так два місяці назад, можеб що помогло. Напишіть за складанне народного податку.

Усім нашим дописувателям: Ми не звертаемо ані дописів ані листів, хиба, що буде долучена заадресована і остемпована коверта. Хто хоче, щоби який поклик або повідомлення було у **пору, хай пришле що найменше** на **два тижні перед часом.**

МОЛОДИЙ ВИРІД

В Сільци під Равою Руською найдено трупа 13-літньої дівчинки Ганни Карпів убитої 16-літним виродом Антонім Мацьком, який хотів її знасилувати а по невдачі убив жертву своєї пристрасти.

СПЛЯЧКА В ВІННІПЕҐУ

Від початку сего року було в Вінніпеґу вже десять випадків плячої слабости. З них два скінчили ся смертию. Послідні захорували на сплячку дві жінки з Північного Вінніпеґу. Їх забрано до шпиталю.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ В АМЕРИЦІ.

З СИМ НОВИМ РОКОМ ЗАЧНІМО ДОБРЕ І БРАТЕРСЬКЕ ДІЛО І ЯК СВІДОМІ І ПАТРІОТИЧНІ УКРАЇНЦІ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ ДО КРАЮ СВОЇМ РОДИНАМ І НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛИ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ СВОЮ ОДИНОКУ НАЙБІЛЬШУ УКРАЇНСЬКУ ІНСТИТУЦІЮ В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

З ОФІСАМИ В НЮ ЙОРКУ І ФІЛАДЕЛФІЇ.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СЕЛА АБО МІСТА

ТЕЛЕҐРАФІЧНО АБО ПОЧТОЮ

МИ ВАМ ПЕРЕШЛЕМО ПІД ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ І ВАША РОДИНА ОТРИМАЄ АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ НА СВОЇ ПОСЛІДНІ ПОЧТІ. НЕ ПОСИЛАЙТЕ В ЛИСТАХ БО ПРОПАДУТЬ. НЕ-ЖАЛУЙТЕ ОПЛАТИ ЗА ПЕРЕСИЛКУ А БУДЬТЕ ПЕВНІ ЩО ВАШІ ГРОШІ НЕ ПРОПАДУТЬ.

НАША ІНСТИТУЦІЯ НЕ Є ЗВИЧАЙНА СОБІ МАЛЕНЬКА „АҐЕНЦІЯ". УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ І В КАНАДІ ПЕРЕСЛАЛИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ ОФІСА БЮРА ЗА ШІСТЬ РОКІВ БІЛЬШЕ ЯК ОДИН І ПІВ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ. І КОЖДОГО ТИЖНЯ ПЕРЕСИЛАЮТЬ ТИСЯЧАМИ. ЧИТАЙТЕ КІЛЬКА ПОСВІДОК КОТРІ МИ ОТРИМАЛИ З КРАЮ ТИМИ ДНЯМИ І ПРОЧИТАЙТЕ УВАЖНО РЕКОМЕНДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ КРАЄВОЇ РАДИ СТУДЕНТСЬКОЇ. МІСТИМО ТІЛЬКИ ОДНУ ТАКУ РЕКОМЕНДАЦІЮ. МИ МАЄМО БОГАТО БІЛЬШЕ І РАДО ПОКАЖЕМО КОЖДОМУ УКРАЇНЦЕВИ. ТАКОЖ ПРОСИМО ПРОЧИТАТИ ЛИСТ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ЩО ВАМ ПОСВІДЧИТЬ ЩО НАШЕ БЮРО Є ПРЕДСТАВНИКОМ ТОЇ ІНСТИТУЦІЇ НА АМЕРИКУ.

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ
СПІЛКА АКЦІЙНА
У ЛЬВОВІ, УЛ. ПІДВАЛЄ Ч. 7.
Ч. ТЕЛЕФОНУ 382.
ЧЕКОВЕ КОНТО Ч. 149.000 В ПОЧТ. КАСІ О.

BANQUE AGRICOLE-HYPOTHÉCAIRE
SOCIÉTÉ ANONYME
A LÉOPOL, RUE PIDWALÉ 7.
TELEFON № 382.

Львів, Leopol, 30. жовтня 1922.

аг

ч. 1523/ 7141

Американсько-Українське Бюро
520 Іст 6-та улиця
Ню Йорк, Н. Й.
Америка.

Іменем нашого клієнта п. Нафталі Грінштана передаємо Вам до ласкавої полагоди слідуючу справу:

П. Альфонс Гайдук мав зложені в "Американ Нейшонал Банк оф Нюарк" $ I,622.25 на книжочці ч.23927. Після останнього звідомлення того банку виносила тота квота долярів I,779.46.- Сю книжочку п. Гайдук письмом з I/8 I92I переніс на п. Нафталі Грінштана, а сей послідний передав нам сю книжочку до зреалізовання.-

Для переведення отсеї реалізації посідаємо слідуючі документи:

I/ книжочку як висше,

2/ цесію п. Гайдука на п. Грінштана,

3/ посвідку ідентичности з громади Токи,що п. Альфоо Гайдук є ідентичний з п. Альфонсом Гайдуком,

4/ Драфт, підписаний п. Грінштаном на підняття готівки.-

При отсім письмі пересилаємо Вам книжочку як I/. а при другім письмі відсилаємо прочі 3.прилоги,як 2/3/ і 4/. Одержавши всі документи звольте перевести реалізацію як найскорше а належитість по стручено Ваших коштів, будьте ласкаві надіслати нам своїм доляровим чеком.

Просимо о поспіх, бо сторона потребує грошей.-

З поважанням
ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ
СПІЛКА АКЦІЙНА у ЛЬВОВІ

Поручено. I книжочка.

ЛИСТИ

До Американсько-Українського Бюра,
в Філаделфії, Па.

До нас зголосився о. Никола Баранецький, парох в Якубовій Волі, повіт Дрогобич і поручив нам переслати долярів 215 до виплати пп. Самуїлови і Евгенії Чайковським, замешкалим в Елктон, Мд. Просимо виплатити на згадану адресу а нам переслати посвідку.

З поважанням
Земельний Банк Гіпотечний.

ПОСВІДКА ВІДБОРУ.

До Земельного Банку Гіпотечного,
у Львові, Галичина.

Отсим посвідчаємо, що прислані гроші в сумі $215 о. Николою Баранецьким, парохом з Якубової Волі, для нас, зістали виплачені нам дня 23. січня, 1923, Управою Американсько-Українського Бюра в Філаделфії, Па., в цілости на що квітуємо власними підписами в присутности свідків.

С. і Е. Чайковські.

New York, N. Y., September 5, 1922.

Я низше підписаний Пилип Хрущ, замешкалий під адресою R. D. H. 1, Box 43, Blaivston, N. J., U. S. A., отримав дня 6-го вересня 1922 р., з Американсько-Українського Бюра, під ч. 520 Іст 6-та улиця в Ню Йорку, суму $960.00, словом ДЕВЯТЬ СОТ ШІСТЬДЕСЯТЬ долярів в Американській валюті, котрі то гроші переслав мені мій брат Василь Хрущ, син Андрея, за посередництвом Земельного Гіпотечного Банку у Львові, Галичина, що отсим при свідках власноручним підписом стверджую.

В Ню Йорку, Н. Й., дня 6-го вересня, 1922 р.

Filip Chruszcz.

John Buday, свідок.
Петро Флінта, свідок.
Поручено виплату готівкою, з чекового конта ч. 486.

ПОСВІДКИ ЩО ПОВІДБИРАЛИ ДОЛЯРАМИ АМЕРИКАНСЬКИМИ.

Отсим посвідчаю, що відобралам $500 долярами 9 14 22. — Анна Нінічук. Посилав Pawlo Niniczuk, 1019 Brandywine St., Phila, Pa.

Посвідчаю, що нині відобрав $400 готівкою. Дякую. — Ілько Лисюк, Заболотці, п. Броди, дня 6 6 22. — Посилала Olena Bruchkowska, 266-8 Ontario St., Phila, Pa.

Нині отрималам $400 долярами і вам дякую. — Катерина Канюка, Добрачин, п. Сокаль. — Посилав Pawlo Kaniuka, Box 117, Clifton Heights, Pa.

Завідомляю вас, що отримавем $250 долярами нині то значить 28. падолиста, 1922. — З поважанням, Василь Федчишин, Вікно, п. Грималів. — Посилав Tymko Fedczyszyn, 731 Brown St., Phila, Pa.

Таких посвідок маємо сотками. Сих кілька нехай вам посвідчить, що ми пересилаємо долярами.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА
УКРАЇНСЬКА КРАЄВА СТУДЕНТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКА КРАЄВА
СТУДЕНТСЬКА РАДА
У ЛЬВОВІ

Львів, дня 29. XI. 1922.

Ч. пор. 246/22.
(Екон.Реф.)

До

Хвальної Дирекції
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU ,Inc.
Ню - Йорк.

Повідомляємо вічливо, що в послідних часах вислали ми майже всім українським товариствам в Америці відозви, яких один примірник залучуємо під 1), закликуючі до матеріяльної помочі українським вищим школам у Львові.

У відозвах просили ми слати гроші до Краєвого Союза Кредитового у Львові чеками, платними на американські банки; ходило нам о це, щоби чеки ці у Львові можна було зреалізувати в доляровій валюті, а то зі згляду на сталий спадок і девалюацію польської марки. Спосіб цей однак є непрактичний, бо чеки такі требаби було продавати на чорній біржі із значною втратою.

Длятого ми відповідне місце в нашій відозві змінюємо слідуюче: "Гроші просимо слати чеками в доляровій валюті через:1) American Ukrainian Bureau Inc, - 520 East - 6-th str. New York, N.Y. - U.S.A. або 2) American Ukrainian Bureau Inc. 322 North, 8-th str. Philadephia,Pa. U.S.A. на Земельний Банк Гіпотечний у Львові Підвале 7. для Дра.Івана Брика Львів, причім проситься зазначувати: "На Український Університет".

Подаючи се до ласкавого відома, просимо звертати на се увагу всім Жертводавцям, які бажалиби вислати гроші через Хв.Товариство і слати гроші на Земельний Банк Гіпотечний у Львові з зазначенням, що виплата має наступити в доляровій валюті.

З високим поважанням:

РАДА ЛЬВОВІ

1. прилога.

Українська Краева Студентська Рада,
Львів, Підвалле, ч. 7. Галичина. Европа.
Галичина. Европа.

НА РУКИ Д-РА ІВАНА БРИКА

Високо Поважаний Пане:

Дякуючи Вам, як і взагалі Українській Краевій Студентські Раді Західних Земель України у Львові, за прихильність і рекомендовання Американським Українцям нашої інституції в Америці, — письмом ч. 246/22 з дня 24-го м. м. с. р., тої-ж Української Краевої Студентської Ради до нас тут, — запевняємо Вас отсим, що наша інституція піднимається пересилати всі зібраті тут жертви від Американських Українців, на згадану Вами ціль безінтересовно, значить нечислячи за згадані пересилки найменьшої оплати, — звинятком звиклих переказових оплат та формальностий при пересилці гроший до краю через Американські Банкові Фірми.

Пересилаючи Вам Браття дружний привіт,
і щире поздоровлення, остаеться
з належним поважанням.

ПОДАЄМО ПОВИЗШІ ФАКТИ ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ І ПРОСИМО КОЖДОГО УКРАЇНЦЯ ДО СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ. НАКОЛИ ВИ ЧИТАЧУ Є СЕКРЕТАРОМ ЯКОГОСЬ ЗАПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ АБО ТОВАРИСТВА. ТАК НЕЗАБУДЬТЕ ЩО НАШ НАРОДНИЙ ОБОВЯЗОК ПРИКАЗУЄ ПОСИЛАТИ УКРАЇНСЬКІ ГРОШІ ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ ІНСТИТУЦІЇ. НАКОЛИ ВИ Є ЗВИЧАЙНИМ РОБІТНИКОМ ТАК ПРОСИМО ПОСИЛАТИ ГРОШІ РОДИНІ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ СВОЮ УКРАЇНСЬКУ ІНСТИТУЦІЮ. НАКОЛИ ВИ НЕМАЄТЕ КОМУ ПОСИЛАТИ ТАК ПРОСИМО БУДЬТЕ НАШИМ ПРИХИЛЬНИКОМ І РАДЬТЕ СВОЇМ ЗНАКОМИМ ПОСИЛАТИ. ВСІ ГРОШІ МИ ПЕРЕСИЛАЄМО ЧЕРЕЗ „АМЕРИКАН ЕКСПРЕС КО." І НАЙБІЛЬШІ АМЕРИКАНСЬКІ БАНКИ ЗА ЩО ДАЮТЬ ПОВНУ ҐАРАНТІЮ ВАМ ЗА ВАШІ ГРОШІ.

ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ РОДИНУ ДО АМЕРИКИ.

СТРАТА НА ШИФКАРТІ ТІЛЬКИ ДЕСЯТЬ ($10) ДОЛЯРІВ.

НАКОЛИ МАЄТЕ РОДИНУ В КРАЮ І ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, НЕ ЙДІТЬ ДО ЧУЖОГО АҐЕНТА. НАШІ ОФІСА БЮРА Є ОФІЦІЯЛЬНИМИ РЕПРЕЗЕНТАНТАМИ КОЖДОЇ КОРАБЕЛЬНОЇ ЛІНІЇ І КОЖДА ЛІНІЯ МАЄ СВОЇ ОФІСА ПО ЦІЛІМ СВІТІ. НАКОЛИ ВИ КУПИТЕ ШИФКАРТУ В НАШІМ БЮРІ ТО НЕ ТІЛЬКИ ЩО НАШІ ОФІСА У ЛЬВОВІ, ТАРНОПОЛІ, СТАНІСЛАВОВІ І ИНЬШИХ МІСТАХ ПОМОЖУТЬ ВАШІ РОДИНІ АЛЕ МИ ВАМ ТАКОЖ ҐАРАНТУЄМО ЩО НАКОЛИБ ВАША РОДИНА НЕ МОГЛА ПРИЇХАТИ З ЯКОЇСЬ ПРИЧИНИ ТАК ВИ СТРАТИТЕ НА ШИФКАРТІ ТІЛЬКИ ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ, ЯК ДВІ ШИФКАРТІ ДВАЙЦЯТЬ ДОЛЯРІВ.

ШИФКАРТИ ДО РІДНОГО КРАЮ

ЯК ЗАДУМУЄТЕ ВІДЇХАТИ ДО КРАЮ ЦЕЇ ВЕСНИ АБО ЛІТА, КУПУЙТЕ ШИФКАРТУ В НАШІМ БЮРІ. МИ ВАС ОБСЛУЖИМО ЧЕСНО. ВИ БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ І ДРУГИМ ПОРАДИТЕ. ПАМЯТАЙТЕ ЩО В ЯКІМ МІСТІ ВИ НЕМЕШКАЛИБ В АМЕРИЦІ, ВИ МУСИТЕ ВСІДАТИ НА КОРАБЕЛЬ В НЮ ЙОРКУ АБО ФІЛАДЕЛФІЇ. ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ПОДАЄМО ЛИСТОВНО І ПАШПОРТА ВИРОБЛЯЄМО ЛИСТОВНО. ІДЬТЕ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ СВОЮ УКРАЇНСЬКУ ІНСТИТУЦІЮ.

КОНТРАКТА, ПОВНОМОЧІЯ, КОЛЄКТОВАННЯ ГРОШЕЙ З КРАЮ І ИНЬШІ СПРАВИ МИ ВАМ ПОЛАГОДИМО ЯК НАЙСКОРШЕ, ДЕШЕВО І ВДОВОЛЯЮЧО, ВСЕ МИ ВАМ ПОЛАГОДИМО ЛИСТОВНО. ПО ВСІ ІНФОРМАЦІЇ АДРЕСУЙТЕ ОСЬ ТАК:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,

520 E. 6TH STREET, NEW YORK, N. Y.
(PHILADELPHIA OFFICE: 322 N. 8TH ST.)

ЗА УПРАВУ БЮРА — АНТІН ПАШУК, Президент.

ВІД РІДНОЇ ШКОЛИ В РОГАТИНІ.

Славні Горожане вільної землі Вашінгтона, Уроженці Рогатинщини!

У ріках крови найкращих синів України, цвіту нашого народу, втопив ворог волю нашу, волю народа, відвічного господаря цеї землі! Та мимо цього, що ворог залив усю галицьку землю лавами своїх військ — він непевний своєї перемоги. Він свідомий цього, що тіло можна перемогти, можна закувати в кайдани, зале не скути в кайдани душі живої і слова живого. Поки душа народу жива, поки рідне слово дзвенить, поти даремні всі зусилля ворога. Він знає це, тому силкується викривити душу народа, опоганити її та відібрати народові його мову рідну. І шукає він ріжних способів. А знає, що головним забором, що боронить душі народу й зеркало душі: мови його — це рідна школа! І з найбільшим завзяттем, із їдовитою піною на устах, накидається він на нашу рідну школу. І зносить на нашій землі нашу школу за школою, а намість них насаджує польські школи та змушує наших діточок пити отруту в цих школах, де оплюгавлюють все, що рідне дитині й дороге. І приходиться нам власними силами засновувати свої приватні школи, щоби ратувати нашу дітвору, цвіт і надію нашу. Так щож, не маємо великих засобів. А їх треба багато, дуже багато. І на гімназію в Рогатині, на народні школи в Рогатині та в повіті. Ах, колиб котрий із учеників нашої гімназії там за безмежним океаном, а який має ще в тямці чепурний вигляд гімназії і богаті научні засоби її, міг якимось чудом заглянути в серденну будинку!?.. Серце в його стиснулобися з болю та жалю! Мури стоять, та що з цього?! Не має там уже ні цеї багатої бібліотеки, ні приладів до науки природи, фізики, ні образів, ні відповідних таблиць, ні цих вигідних лавок для дітвори. Сумно, дуже тут сумно! Тай учити без усіх цих засобів дуже важко, сливе неможливо. Так щож, ні відки роздобути фондів. Повіт знищений довголітньою війною, а ще більше теперішними непрошеними опікунами.

Звертаємося до Вас, Земляки, з проханнем о поміч. Не просимо датків; а звертаємося зі зазивом: злучіться з нами як брати й сестри наші, як діти одної Неньки, до спільного діла, до спільноз праці!

А не буде ново для за тяжко. **Вам треба тільки вписатися в члени „Рідної Школи" в Рогатині.**

Як член заплатите на все життє раз оден доляр вписового (на це дістанете членську виказку), оден доляр за гарно виконану членську грамоту, яка в оправі буде справдішньою окрасою у Вашім домі.

Потім Вашим обовязком буде купити що місяця книжечку „Рідної Школи". Вкладки не платите ніякої. Даром дістаєте ваш часопись.

Можете також купити собі відзнаку „Рідної Школи" в двох красках (золото-синя) по 50 центів та довжні записи „Рідної Школи" на безпроцентову позичку (по одному долярові на закупно шкільних приладів). Позичку звертається найдальше до двох літ. Вона безумовно не пропадає.

Тож не гайтеся, а таки зараз вписуйтеся в члени „Рідної Школи" в Рогатині. І других заохочуйте, притягайте!

Нашим заступником на Америку є **Український Запомоговий Комітет Рогатинщини**, секретар Michael Kostra, 245 Court St., Newark, N. J. Там виготовлять Вам усе, що відноситься до наших членів.

ЗА СТАРШИНУ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В РОГАТИНІ:

Микола Угрин Безгрішний (г. Венгжин), голова; **А. Лотоцький**, писар; **Мих. Коріпецький**, скарбник;

Степан Кузик, Др. К. Білинський, Д-р С. Гладкий, А. Гургула, Гр. Заморока.

З ХВИЛІ.

—o—

Не пий самогонки, бо будеш мати червоний ніс.

Американські лікарі заповідають, що, за рік або два, усі ті, що пють „муншайн", „гуг", „рейзін джек", „мулак", „гомбрю", „буз", або по нашому самогонку, будуть мати носи такі червоні, як у индика. Причиною буде „фюзелойл", який є у кождій сьвіжій горівці. „Фюзел-ойл" є притім страшною отровою, яка нищить безпощадно цілий організм. Щоби горівка була як-так здатна до питя, то мусить стояти у деревяній бочці бодай три роки. Уряд Злуч. Держав не випускав бондової горівки, аж поки не перележала на складі чотири роки. Це було на це, щоби дерево в бочці втягнуло у себе усю отрую.

За два роки кождий приятель самогонки буде носив червону печатку на носі. А богато не дочекається тої „славної" відзнаки, бо підуть на той сьвіт, де вже самогонки не варять.

Шюр Майк, Ченко-Ченко, ай нов.

Оден Українець в Філядельфії прийшов в часі війни просити о роботу. Питається його „бос": Якої ви народности? — Українець відказав, що української. Задумався Американець тай знов питає:— Хтож є вашим королем? — Хитрий „Малорос" не збився з пантелику, а відказує: — Шевченко. — Єс, єс, Ченко, Ченко — шюр Майк, ай нов. — Заявив поважно Американець.

Порадив собі.

Той сами Українець не міг сего року ніяк дістати вугля. Набігався, нашукався, але задармо. Пішов вреші до голови по розум і от як учинив. Іде він до торговця вуглем та наймається за робітника. Дали йому коні і віз, наладували вугля і сказали, де має відвезти. Наш Українець уперед всього завіз чотири тони до своєї хати, а відтак уже деинде. За усьо відвезене вугле привіз гроші, кілько належалося. У вечер приходить до „боса" тай каже: — Це робота не для мене; я „квітую".— Виплатив йому „бос" належність за днину — розсталися. Другого дня прибігає „костумер" та свариться, чому йому не достарчено вугля. „Бос" посилає післанця до нашого Українця спитатися, де він відвіз тих чотири тони? На це наш чоловік тільки усьміхнувся тай відказав: Де завіз то завіз, а гроші усі віддав. „Гуд бай"!

В імя нуждарів хай буде вічна нужда!

В імя пролетаріяту, в імя бідноти — ти бідното бідуй, гаруй і розпинайся, щоб з біди ніколи не вилізти. Досить з тебе втіхи, щось випхала на своїх плечах чужих галапасів на царський престіл. Заміняласъ, бездольна голото, своїх неробів чужими; — хай живе революція. Покрутилося колесо і винесло на верхи суспільне шумовиння, а ти, чорноробе, як був на споді, так і остав, хиба що пірнув глибше на дно. Був цар і царята, були чіновніки і памещіки, а тепер великі, менші, малі і манюсенькі комісарі. Була охрана, а тепер чека — усьо по старому, хоч инші люди при владі. Та тільки колись було сало хоч в ряди годи, а тепер увесь жир підплив горою, щоби бідноті на дно не дістався.

За права української мови у варшавському соймі.

На 6-ім засіданню варшавського сенату, що відбулося дня 11-го січня, член українського клюбу сенатор **Пастернак** поставив внесення від національних меншостий в справі уживання непольських мов на засіданнях сойму і в комісіях. (Як відомо у варшавськім соймі кромі Поляків сидять Українці, Жиди, Німці, Білорусини і Росіяне). Член українського клюбу сенатор **Карпінський** мотивував внесення сеї. Пастернака, покликуючися на 109 параграф польської конституції, який на папері запоручує всім народам в межах Польщі право уживання своєї рідної мови в публичнім і приватнім життю. Сенатор Карпінський домагався, щоби законодатний сойм, який ухвалив конституцію мав чоло і витягнути з цего закона консеквенції.

Очевидно польській більшости і не снилося витягати консеквенції з сього, що ухвалила.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ПЛАСТУН.

Оповіданне з життя запорожських збігців.

(Свобідно за Купером).

(5)

— Пятнацять козаків і дві козачки. На скарбовім є пять козаків.

Скінчивши обзорини, товариство вернуло до хати. Обговорювали подорж на Дунай, бо Олекса вже цілком рішився віддати отаманство в руки свого полковника, спровадити доньку і з нею вернути на Запороже, до брата. По вечери Антін ляг спати, Олекса і Голима вийшли, щоби розставити нічні сторожі. Що ночи стояли на сторожи чотири вартові. Один при човнах бекети (там стояв також в день), один в тім місци, де причалив Голима з Антоном, один перед курінем і один перед баштою. Було неімовірно, щоб хто в ночи наскочив на них, але, береженого Бог береже.

Коли відходили від вартового, що стояв коло човнів, почули від води кумкання жаби, голоснійше, ніж поодинокі голоси цілого жабячого хору.

— Може се справді жаба, а може Аслан-мурза, — замітив Олекса. — Заждім хвилю.

Вартовий, від котрого вони відійшли пару кроків, також закумкав. Жаба на воді відповіла, але вже близше. По хвили причалила душегубка і на беріг вискочив Аслан.

— Отаман мабуть вже спить? — спитав вартового.

— Не спить. Що лиш був тут. У него якісь гості.

— Хто такий?

— Не скажу, бо не тямлю, щоби коли бачив їх. Один мабуть був з нами тоді, коли ми йшли сюди. Другого я взрів нині перший раз.

— То я лишуся тут. Ти йди до отамана і спитай, чи воздух чистий, чи може яке повітре.

— Чистий, чистий! — крикнув Олекса, котрий Аслана пізнав по голосі. — Тут ваш і мій старий знакомий.

— Хто такий?

— Прийдіть, побачите.

— Побачить, як має котячі очи. Бо тут, в тій гущи дуже темно, — замітив Голима.

— То голос Клима! Клима Голими... Здоров брате!

Аслан майже одним скоком був коло сього християнського побратима. Всі три пішли до отаманської хати.

— За мною йшла погоня, — промовив Аслан... Правда... Клим мабуть ще не знає, в чім діло. Йому треба пару словами розказати з кінця: У нас бунт проти московської мийки, хана Шагин-Ґерая. Сим бунтом кермують наші улеми, наше духовенство. Ханови помагають Москалі. Оноді ішов від москалів до него великий транспорт збруї і муніції. Я з моєю ватагою наскочив на сю валку і розбив її. Мої люди, кілько з тої муніції і збруї могли взяти з собою, тілько взяли. Решту муніції ми спалили, решту збруї поломили. Мої звідуни сповістили мене, що на нас іде велика сила ханського війська. Як все в небезпеці, так і тепер моя ватага пішла в розтіч, щоби потому зібратися в иншім місци. Я загаявся, так що ханові посіпаки наскочили на мене. Я чкурнув між скали. Вони за мною. Але я в тих горах виріс, ліпше знаю їх. Я скрився між скалами так, що вони в погони за мною пройшли попри мене. Коли послідний щез з моїх очий, я завернув. Вони мабуть вже доглупалися, яким способом я виховзнувся з їх рук. Будуть підозрівати, як в них є глузди, що я скривня в Великім Лузі. Я справді захистився тут. Про се не розказував вам, отамане, коли був у вас рано, бо я квапився. Скочив до вас лиш на те, щоби сказати вам про смерть вашої жінки і пішов на розвіди, чи не крутяться в сій стороні ханські люди. Не видко нікого. Може справді не здогадалися, де мій скриток. Буду мусів пару днів, як то вже не раз бувало, пересидіти тут.

— Добре, що вас скрута загнала аж до мене, — обізвався Олекса Горбей. — Завтра смерком іду геть звідси. Іду по мою дитину, і Бог знає, чи верну. Може й вас більше не побачу.

— Хто знає, чи й я не буду мусів утікати до Туреччини?! Як не подужаємо Шагина, як Москалі оборонять його, то для нас не буде місця в нашій предківщині.

По короткій балачці всі пішли спати. Татарин пішов до башти. Отаман, його брат і Голима лишилися в хаті отамана.

— Чи тобі сон клеїть очи? — Олекса Горбей спитав Голиму.

— Мені?! Знаєте, що як я сплю цілу ніч, або цілий день, то потому не зажмурю ока цілу добу. Я проспав цілий вчерашний день, бо в днину боявся мандрувати.

— То нехай Антін лягає, а ми оба ходім перед хату. Розкажеш мені про наше товариство на Дунаю.

Вийшли і сіли на лавці перед хатою.

— На Дунаю нема ніякої зміни, — говорив Голима. — Як було тоді, заки ви відійшли сюди, так і тепер є. Рибалчимо, полюємо і де можемо, побиваємо московських некрасовців. Ріжниця тільки в тім, що тепер говорять про заснованне Січи, щоби мати постійно в купі троха війска, та щоби над всіма Запорожцями під Турком була одна запорожська влада.

— Турок позволить?

— Ще не питали. Але тим наші не дуже журяться. Як не схоче позволити, коли попросять словем, то позволить, як попросять грішми. В Царгороді всьо і всіх можна купити. Коби тільки гроші, то клопоту не буде.

— Коби знатте, як з сим скінчиться... і коли?! Бо я сам не знаю, що з собою зробити. Знаю лише тілько, що мені вже пора покинути ту тяжку службу. В тім я вже рішився. Але ще не рішився, де мені осісти. Чи в Турка, чи вернути на Запороже.

— Я рішився вернути. І вернув. Вже тут лишуся.

— Так? То чомуж ти мені зараз не сказав?

— Бо гаворився. І брат ваш навідався до вас. Міркую, мені личило лишити час на балачку між вами обома. Брат з братом має більше матеріялу до балачки, ніж з чужим.

— Ти мені не чужий. Я з тобою пережив більше, ніж з братом і тобі завдячую більше, ніж братови... Брат каже мені, щоби я йшов до него, бо він для мене обезпечив шмат землі. Мабуть скористаю з сего, бо ще не знаю, як для такого як я, було би під Турком. Брат пішов би до зятя, мені лишивсь би хутір, де він тепер газдує. Але... жити мені на такім відлюддю з одною денькою... Коби й у мене був зять!

— Не маєте нікого на примітті?

— Мати маю, але не знаю, чи він схоче взяти її і чи вона схоче. Бо силувати дитини не думаю... Ось, як би то гарно було, коби й ти оженився. Вже пора, крайна пора.

— Ваш брат і ваша братова таксамо клали мені се на серце. Але то не для мене. Чи наваки, я не для молодої дівчини. Кажу, для молодої, бо старої не взяв би.

— Чому? Не, чому не взяв би старої, тілько чому ти не для молодої?

— Я ні для молодої, ні для старої. Я не з такої глини, з якої Бог уліпив гречкосіїв. Я з моєю рушницею, зі степом і з лісом не розстануся. Не розстануся, як довго буду володати руками й ногами. Чи жінка, ще й молода, могла би бути щаслива з таким чоловіком, сумніваюся... Дуже сумніваюся.

— Так тобі лиш здаєся. Троха вона привикла би, троха ти відвик би. Гадаєш, що ти ще тепер можеш так жити, як жив двацять, десять, а хоч би й пять років тому назад? Вже тепер, хоч не маєш жінки, дни відпочинку в сухій і теплій хаті будуть у тебе частійші, ніж дни вагінки за звіром в негоду... А хоч би й в погоду. І залізо заржавіє та скришиться, не то чоловік.

— Подумайте, мій вік. Подивіться на мене, то побачите, яке то опудало. Я, правда, рідко стрічався з дівчатами. Але я ніколи не помітив, щоби котрій подобався. Хоч не було в мене краси, то було здоровле і сила. Тепер вже й того нема. Шкіра подіравлена кулями, порізана шаблями й ножами... І мій вік, мій вік! Пиши, пропало!

— Не пропало. Всі ті перешкоди тілько в твоїй уяві. На ділі їх нема, так як не було у мене. Коли я женився, був три роки старший від тебе. Моій судженій, моїй жінці, небіжці, дай їй Боже царство небесне, було тоді вісімнацять років. Не инакше було з моїм братом Антоном.

— Точно те саме сказали мені ваш брат і ваша братова.

— Отже бачиш! Як за вас обох повиходили гарні, добрі і молоді дівчата, то й ти не потребуєш потерпати, що від кождої дістанеш гарбуза. Дасть одна, а хоч би й друга, то не дасть трета.

— Ви так говорите, бо не боїтеся моєї напасти на вашу власну доньку і ви хотіли би унещасливити мною якусь чужу. Але що ви сказали би, як би я вдурів, вхопив за руку вашу Ганну і сказав, батьку, поблагослови?!

— Поблагословив би!

Голима глянув Горбеєви з докором в очи.

— Як ви зійшли на жарти, то залишім ту розмову.

— Сей докір вколов мене, Климе. Сильно вколов. Я до него з щирим серцем, а він до мене... ось як! Що я не дививсь би на твій вік, ти повинен сам доміркуватися вже з того, що сам знаєш, в яких літах я оженився і в яких літах була моя жінка. Жінка мала тоді вісімнацять років, таксамо, як тепер Ганна. Але я був тоді о три роки старший, ніж ти тепер. Отже твій вік промовляє в твою користь, бодай у мене. На добавок в твою користь промовляє ще богато, пребогато такого, що за мною не промовляло. Я нічим не заслужився був на вдячність мого тестя. Ти знаєш, що я тобі завдячую. Ти не раз і не два спас моє життє...

— Нехай і так. Але, як вже мені женитися, то чей же не з вами. Донька не так буде говорити, як ви.

— Буде таксамо. Чейже й донька знає, в якім віці я оженився і яка ріжниця віку в її батьків. Коли її батько не був застарий для її мами, то вона й не подумає, що ти, о три роки молодший, ніж був її батько, застарий для неї.

— Мій вигляд...

(Дальше буде).